

Sygn. akt I C 1272/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Elżbieta Olechno – Obolewicz

Protokolant: Radosław Niewiński

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. G.**

przeciwko (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki B. G. kwotę 2.492,16 złotych (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt dwa złotych i szesnaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym liczonymi od dnia 4 lipca 2014 roku do dnia 22 grudnia 2014 roku i z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym liczonymi od dnia 23 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od powódki B. G. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.986,25 zł (jeden tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych i dwadzieścia pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia

Sygn. akt I C 1272/14

UZASADNIENIE

Powódka B. G. pozwem skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska (k. 57) wniosła o zasądzenie kwoty 9.734,31 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż w dniu 26 maja 2014 roku na skutek gradobicia doszło do uszkodzenia pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym stanowiącym jej własność posadowionym w S. przy ul. (...). Zaistniałą szkodę zgłosiła do pozwanego zakładu ubezpieczeń i w toku postępowania likwidacyjnego przedstawiciel pozwanego dokonał oględzin. Następnie we własnym zakresie zwróciła się do firmy zajmującej się sprzedażą materiałów budowlanych i poradzono jej, iż z uwagi na wielkość dziur w pokryciu dachowym należy dokonać jego wymiany i najtaniej można to wykonać przy użyciu blach trapezowej. W związku z powyższym dokonała zamówienia materiałów na pokrycie dachowe wraz z wykonaniem usługi. Łączny koszt w tym zakresie wyniósł 11.700 złotych. Natomiast w ramach umowy ubezpieczenia pozwany wypłacił jej odszkodowanie w kwocie 1.965,69 złotych. Wskazała, iż wypłacona kwota jest bardzo krzywdząca i w związku z tym wniosła o zasądzenie kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconym odszkodowaniem a faktycznie poniesionymi kosztami usuwania skutków gradobicia.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Przyznał, iż w dniu 26 maja 2014 roku na skutek gradobicia doszło do uszkodzenia poszycia dachowego w budynku mieszkalnym powódki i w związku z tym przyjął swoją odpowiedzialność za to zdarzenie w ramach umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego łączącej strony, do której mają zastosowanie ogólne warunki grupowego ubezpieczenia „Superochrona domów i lokali użytkowych” dla kredytobiorców kredytów hipotecznych ustalone uchwałą nr (...) zarządu pozwanego z dnia 27 grudnia 2012 roku. Powołując się na datę budowy budynku mieszkalnego powódki oraz regulację ogólnych warunków ubezpieczenia podniósł, iż rozliczenie szkody powinno nastąpić w wartości rzeczywistej, tj. dodatkowo z uwzględnieniem zużycia technicznego uszkodzonego elementu. Pozwany dodał, iż w toku postępowania likwidacyjnego powódka nie przedstawiła rachunku za naprawę oraz pozostałych dokumentów dotyczących naprawy i z uwagi na to wyliczenie wysokości należnego powódce odszkodowania nastąpiło zgodnie z kosztorysem i w oparciu o ogólne warunki ubezpieczenia. Do kalkulacji wysokości odszkodowania przyjęto koszt takich samych materiałów jak uszkodzone (płyty ondulinowe). Na etapie postępowania likwidacyjnego powódka nie zgłaszała zastrzeżeń do zakresu i wysokości odszkodowania. Pozwany dodał, iż brak jest podstaw do zrefundowania powódce kosztów naprawy w żądanej przez nią kwocie. Naprawa została bowiem wykonana przy użyciu innych, droższych materiałów i nie mieści się w zakresie obowiązku odszkodowawczego pozwanego na podstawie art. 824¹ k.c. Sposób i zakres naprawy był niezgodny z treścią łączącej strony umowy ubezpieczenia oraz nastąpił wedle wyboru powódki, zaś przedstawiony przez nią rachunek nie dowodzi zasadności roszczenia. Powódka nie przedstawiła kosztorysu powykonawczego. Wypłacone dotychczas odszkodowanie jest stosowne do rozmiarów szkody i zgodne z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Poza sporem pozostawała okoliczność, iż na podstawie deklaracji przystąpienia (dom w stanie użytkowania) podpisanej dnia 22 stycznia 2014 roku powódka została objęta ochroną ubezpieczeniową przez pozwanego z tytułu grupowego ubezpieczenia „Superochrona Domów i Lokali Mieszkalnych” dla kredytobiorców kredytów hipotecznych. Okres ubezpieczenia ustalono od dnia 23 stycznia 2014 roku, zaś jako przedmiot ubezpieczenia wskazano budynek mieszkalny/garaż/domek letniskowy i sumę ubezpieczenia określono na kwotę 120.000 złotych. W wymienionej deklaracji powódka wyraziła także zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych określonym w ogólnych warunkach ubezpieczenia ustalonych uchwałą zarządu pozwanego nr (...) z dnia 27 grudnia 2012 roku (dalej jako: owu) (k. 19 deklaracja). Powódka nie kwestionowała, iż należący do niej budynek mieszkalny został wzniesiony przed ponad czterdziestu laty, tj. w latach 50 – tych lub 60 – tych XX wieku. W 2000 roku dokonano wymiany porycia dachowego na płytę ondulinową.

Poza sporem pozostawała okoliczność, iż na skutek gradobicia w dniu 26 maja 2014 roku uszkodzeniu uległ dach na opisanym powyżej budynku mieszkalnym. W dniu 27 maja 2014 roku powódka dokonała zgłoszenia szkody u pozwanego. Następnie w dniu 2 czerwca 2014 roku przedstawiciel pozwanego – likwidator techniczny – sezonowy dokonał oględzin w miejscu zamieszkania B. G. i sporządzono protokół szkody, w którym jako przyczynę szkody podano obfite opady gradu. Likwidator stwierdził nadto, iż dach pokryty jest płytą ondulinową, połać dachowa była splekana i podziurawiona z widocznymi śladami działania gradziny i zakwalifikował pokrycie dachowe do wymiany na powierzchni 60%. W protokole dodano, iż zgodnie z oświadczeniem powódki dach położono w 2000 roku. Na etapie postępowania likwidacyjnego sporządzono kosztorys zbiorczy, w którym wartość pokrycia dachowego płytami dachowymi ONDULINE na powierzchni 8,30 m² oszacowano na kwotę 1.942,14 złotych, zaś koszt rozebrania pokrycia z płyt nienadających się do użytku na tej samej powierzchni określono na kwotę 152,15 złotych. Łącznie wartość w kosztorysie oszacowano na kwotę 1.965,69 złotych. Decyzją z dnia 10 czerwca 2014 roku powódce przyznano odszkodowanie w kwocie 1.965,69 złotych (dowód: akta szkody numer (...)).

Powódka już po oględzinach przez przedstawiciela pozwanego, ale jeszcze przed przyznaniem jej odszkodowania zwróciła się do firmy usługowo – produkcyjno – handlowej (...) w S. o dokonanie oględzin zniszczeń. W dniu 7 czerwca 2014 roku przedstawiciele wskazanej firmy (...) dokonali oględzin i stwierdzili, że pokrycie dachowe z onduliny zostało zniszczone, istniejące dziury w pokryciu dachowym nie nadają się do naprawy, ponieważ nie gwarantuje ona, iż dach

nie będzie przeciekał. W spisany protokole zniszczeń stwierdzono, że pokrycie nadaje się do wymiany (k. 15). W dniu 16 czerwca 2014 roku powódka dokonała zakupu materiałów budowlanych, w tym pokrycia dachowego z blachy oraz zamówiła usługę na wykonanie pokrycia dachowego. Za zakup materiałów i wykonanie pokrycia dachowego w wymienionej powyżej firmie wystawiono fakturę VAT z dnia 16 czerwca 2014 roku nr (...) na łączną kwotę 11.700 złotych brutto (k. 17 – 18, wyjaśnienia powódki k. 124, 57v). Powódka nie przedstawiła wymienionych dokumentów pozwanemu na etapie postępowania likwidacyjnego.

Wskazane okoliczności, co do zasady nie były kwestionowane, przy czym strona pozwana podniosła, iż przedstawione przez powódkę dowody w postaci faktury VAT, rozchodu wewnętrznego i protokołu zniszczeń nie stanowią wystarczającej podstawy do wykazania zasadności roszczenia, nadto sama okoliczność wystawienia faktury VAT nie potwierdza, iż widniejąca na niej kwota została w rzeczywistości uiszczona.

Zgodnie z § 2 pkt 85 owu wartość nowa to wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego lecz nie ulepszono – dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów (lit. a). Na podstawie punktu 87 powołanego paragrafu wartość rzeczywista to wartość nowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego. W oparciu o § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a i b owu sumę ubezpieczenia określa się dla budynku mieszkalnego – jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek budynku mieszkalnego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 40 lat albo dla budynku mieszkalnego o konstrukcji palnej nie przekracza 20 lat – w wartości nowej (lit. a), zaś jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a budynków mieszkalnych przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej (lit. b). Na podstawie § 7 ust. 1 owu (...) SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w deklaracji przystąpienia dla poszczególnych rodzajów mienia. Zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 1 lit. a i b owu wysokość odszkodowania ustala się dla budynku mieszkalnego oraz domku letniskowego: ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej (lit. a), ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej (lit. b). Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu (§ 7 ust. 4 pkt 1 owu). Wysokość odszkodowania dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli ustala się na podstawie między innymi rachunków z tytułu odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego mienia, przedłożonych w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody, potwierdzonych kosztorysem powykonawczym lub specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzonych przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy

Celem zweryfikowania i ustalenia wysokości szkody oraz kosztów naprawy pokrycia dachowego na budynku mieszkalnym położonym w S. przy ul. (...) na skutek zdarzenia z dnia 26 maja 2014 roku z uwzględnieniem § 7 ust. 1 w zw. z § 6 i definicjami zawartymi w treści § 2 pkt 85 i 87 Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa.

W sporządzonej opinii (k. 86 – 100) biegły z zakresu budownictwa K. Z. stopień zużycia pokrycia z płyt Onduline na budynku mieszkalnym określił na 44 %. Koszt naprawy uszkodzeń pokrycia dachowego według kosztorysu inwestorskiego na datę powstania szkody biegły określił na kwotę 7.960,44 złotych. Wskazał, iż jako roboty podstawowe należało wykonać rozebrania pokrycia z płyt Onduline oraz montażu płyt nowych (w proporcji 60% nowych i 40% z odzysku, zgodnie z protokołem szkody z dnia 2 czerwca 2014 roku) oraz wymiany obróbki kalenicowej (bez materiału). Biegły nadto wymienił roboty tymczasowe, tj. wywóz gruzu oraz oczyszczanie płyt Onduline przeznaczonych do ponownego wbudowania w ilości 8 sztuk. W związku z powyższym przy uwzględnieniu stopnia zużycia koszty rzeczywistej naprawy biegły wycenił na kwotę 4.457,85 złotych brutto.

W ocenie Sądu przedstawiona opinia w całości zasługiwała na uwzględnienie jako spełniająca stawiane jej wymogi. Biegły w sposób staranny i wnikliwy dokonał analizy zleconego zagadnienia oraz w sposób wyczerpujący, stanowczy i zrozumiały udzielił odpowiedzi na postawione pytania. Opinia została poparta specjalistyczną wiedzą i wieloletnim doświadczeniem zawodowym biegłego. Strony nie zgłosił zastrzeżeń do powyższej opinii (k. 108, 123 – 123v), a zatem

opinia ta stanowiła miarodajne źródło ustalenia w zakresie wysokości szkody i kosztów naprawy pokrycia dachowego w domu powódki uszkodzonego na skutek gradobicia.

Na podstawie przepisu art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zgodnie z przepisem art. 824¹ § 1 k.c. o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela (art. 824 § 1 k.c.). Przesłanką odpowiedzialności ubezpieczyciela w rozumieniu art. 805 § 1 k.c. jest zajście przewidzianego w umowie wypadku. Zgodnie z ogólną zasadą prawa zobowiązań, odszkodowanie ze względu na swoją podstawową funkcję kompensacyjną nie może przewyższać wysokości poniesionej szkody. W ubezpieczeniach majątkowych regułą powinno być świadczenie ubezpieczyciela w wysokości poniesionej szkody będącej skutkiem wypadku ubezpieczeniowego, a granicę odpowiedzialności powinna stanowić suma ubezpieczenia, odpowiadająca wysokości składki jako świadczenia wzajemnego ubezpieczającego (art. 824 § 1 w związku z art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c.), przy czym dopuszczalne są klauzule ograniczające odpowiedzialność ubezpieczyciela w umowie ubezpieczenia majątkowego, gdy znajdują się w ogólnych warunkach umów przygotowanych przez ubezpieczyciela i akceptowanych przez ubezpieczającego.

Podsumowując powyższe rozważania w ocenie Sądu brak było podstaw do uwzględnienia roszczenia powódki w całości. Należy zauważyć, iż powódka nie kwestionowała sporządzonej w sprawie opinii biegłego z zakresu budownictwa, nadto podnoszone przez nią okoliczności, iż naprawa dachu została wykonana w oparciu o najtańsze materiały – zwłaszcza jeśli chodzi o pokrycie z blachy trapezowej, nie została w żaden sposób wykazana. B. G. powołując się w tym zakresie na informacje uzyskane z hurtowni zajmującej się sprzedażą materiałów budowlanych nie przedstawiła w tym zakresie żadnych dowodów. Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, iż powódka kwestionując wysokość przyznanego jej przez pozwanego odszkodowania nie podważała jednocześnie zakresu uszkodzeń w wysokości 60% ustalonego na etapie postępowania likwidacyjnego. W tym kontekście jako nieudowodnione należało zatem potraktować także jej twierdzenia o konieczności wymiany całego pokrycia dachowego. Ponownie trzeba zaznaczyć, iż w tym zakresie nie są wystarczające twierdzenia B. G., czy też przedstawiony przez nią protokół zniszczeń. Natomiast biegły w opinii przyjął, możliwość częściowego odzysku części pokrycia dachowego wykonanego z płyt ondulinowych. Słusznie w tym zakresie podnosił pozwany, iż odszkodowanie nie może stanowić równowartości naprawy, która przyczynia się do polepszenia budynku oraz wykraczać poza ustalenia wynikające z łączącej strony umowy ubezpieczenia wraz z owu. B. G. nie negocjowała, iż zapoznała się z owu. Subiektywne poczucie krzywdy powódki, co do wysokości wypłaconego jej odszkodowania także nie może stanowić samodzielnej podstawy do zmiany jego wysokości. Mając na uwadze owu nie ulega wątpliwości, iż przy uwzględnieniu niekwestionowanego wieku budynku mieszkalnego wysokość należnego powódce odszkodowania powinna zostać ustalona według wartości rzeczywistej, tj. jako wartość nowa pomniejszona o stopień technicznego zużycia, przy uwzględnieniu wartości pozostałości po szkodzie oraz wykonania naprawy przy użyciu tych samych materiałów, co znalazło odzwierciedlenie w opinii biegłego z zakresu budownictwa, którą Sąd przyjął za podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Dokonanie przez powódkę wymiany całego pokrycia dachowego i żądanie w związku z tym odszkodowania stanowiącego równowartość zakupu nowego materiału w postaci blachy trapezowej oraz wykonania usługi nie znajduje uzasadnienie w świetle przeanalizowanych powyżej przepisów, w tym owu. Na marginesie trzeba też zaznaczyć, iż w przedstawionych przez powódkę dokumentach potwierdzających zakup materiałów znalazły się także elementy nie związane z pokryciem dachowym (np. rynny), których zniszczeń powódka nie zgłaszała.

Reasumując, na podstawie powołanych przepisów oraz przy uwzględnieniu dotychczas wypłaconego powódce świadczenia przez pozwanego Sąd zasądził na rzecz B. G. kwotę 2.492,16 złotych (57,85 zł – 1.965,69 zł = 2.492,16 zł), oddalając powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. zasądzając je od daty wniesienia pozwu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., przy przyjęciu, że powódka wygrała sprawę w 25,6%, przegrała w 74,4%. Na koszty poniesione przez powódkę złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 300 złotych. Pozwany poniósł natomiast koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.217 złotych oraz uiścił łączną kwotę 1.555,91 złotych tytułem kosztów wynagrodzenia biegłego. Łącznie koszty procesu wyniosły 3.072,91 złotych. Powódka winna była je ponieść w kwocie 2.286,25 złotych (25,6% z 3.072,91 zł), a pozwany w kwocie 786,66 złotych (74,4% z 3.072,91 zł). W konsekwencji uwzględniając powyższe Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.986,25 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość opłaty sądowej ustalono na podstawie art. 28 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 j.t. ze zm), zaś wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490 j.t.), a także części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 1628 j.t.).

Sędzia